

и да имь дотѣкмявамы всичко, що понцяхъ; ные трѣбваше да исплащамы данъцы; ные малко смы печалили, зашто-то търговія-та съвсѣмъ запрѣ. Така всичкый-тъ нашъ добывъ отиваше за прѣхранъ на другы. При това прилучихъ ся и гладны години толкока, що-то нарядъ нѣкожъ годниж не стана ни трава по поле-то, ни жито на нивы-ты, ни овоція по дръвета-та, ни гроздіе на лозія-та. Ала наша-та неволя не произлиза отъ кърджеліе-те и скжпійж-тж; зашто-то и другы села прѣтеглихъ като насъ, нѣ пакъ, както що гядамы, оправихъ ся и зехъ голѣмъ прѣднинъ. А у наше село, за жалость, всякой дєвъ всичко отива по-назлѣ. Другы мѣста, кои-то, както и ные, бяхъ подпаднжли подъ сиромашійж и бѣдъ, съ Божійж помощь ся подвигать и ся оттрєсвать отъ день на день отъ свож-тж неволж, а ные въ тжж неволж все още повече и по-гялбоко ся забатачвамы.“

„Та, Богъ да ни е помощникъ! извика Боянь: нѣ откъдѣ дохожда това?“

Бояджій-тъ отговори: „То дохожда оттука: другы-ты съ всичкж силж и мощь ся напжвать, колко по-скоро да исплывать на брѣга, а ные самоволно прѣдавамы себе си на вълны-ты на злочестіе-то, а избавленіе-то си на случая. Какво още да ти казвамы, тія, кои-то быхъ ни помогали, тѣ ны тласкать да потънемъ по-гялбоко въ неволж-тж.“

„Кои сж тѣ?“ попыта Боянь.

„Азъ щж ти открижъ това като между чєтыре очи, отговори бояджій-тъ. Ты знаєшь, че кога една община трѣгне назадъ, то е явень бѣлѣгъ, че тя нѣма добры главатарє. Сжщо така е днесъ у насъ. Въ село днешни-ти ни главатарє сж хора себичны, а пжкъ прости и глупави. Двамина отъ нихъ имать свои крѣчмы, а и зєть-тъ на третій си има еднж.“

Тѣмъ е драго, кога хора-та ся излежявать по крѣчмы-ты имь, а не кога-то сж на работж. Ако стане потрѣба да ся сбере община, то ся собира еднаждъ въ еднж-тж, другошъ въ другж-тж крѣчмж, само да ся не піе и въ другж нѣкож. Кои-то нѣмать пары да піжть, тѣмъ ся заема, а кои не могжть на врѣмя да исплатять заемнжто-то, займодавецъ-тъ прѣкупва, или му зима за борчъ най-хубавж-тж нивицж, или му продава що-то вещь има. Така всичкый недвижымъ имотъ прѣминува въ ржцѣ-тѣ на имотны-ты хора. Кому-то дотрѣбвать пары, той отива при нихъ и зима съ тройнж, чєтворнж